

SV lausuntopyyntö VaVa Syksy 2017

1. BAKGRUNDSUPPGIFTER

Vastaajien määrä: 1

Officiellt namn på den som svarar	Namn på den person som antecknat svaret	Kontaktuppgifter till den person som är ansvarig för svaret	Datum för när begäran om utlåtande behandlades i organet	Organets namn
Kårkulla samkommun	Sofia Ulfstedt	sofia.ulfstedt@karkulla.fi	14.12.2017	Styrelsen för Kårkulla samkommun

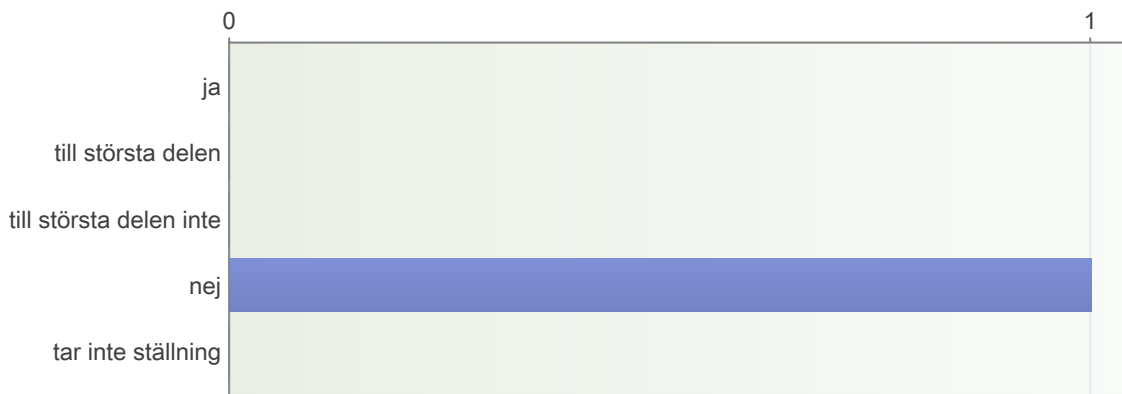
2. Är den svarande

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Kan den föreslagna valfrihetslagen bidra till att minska hälso- och välfärdsskillnaderna bland befolkningen och göra tillgången till tjänster mer jämlik?

Vastaajien määrä: 1

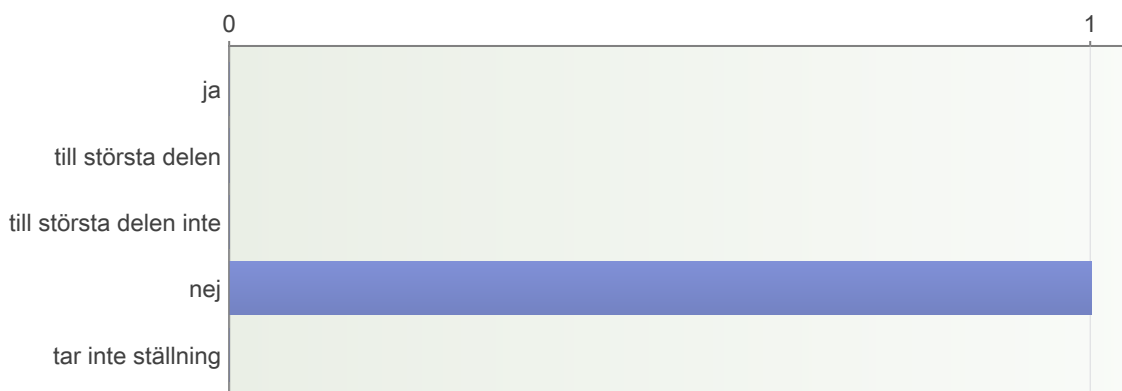
4. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Tvärtom kommer det att öka på ojämlikheten eftersom:
 - landskapen får besluta om vad kundsedlarna används till, vilket innebär att det för invånare i olika landskap har olika tillgång till dessa tjänster
 - det kommer att finnas en betydligt större valmöjlighet i metropolerna än på glesbygden
 - det krävs kunskap och förmåga att kunna göra dessa val, således kommer personer som inte har den kapaciteten att ha sämre förutsättningar att göra val
 - den modell som regeringen föreslår tryggar inte integrationen, är inte kostnadseffektiv och ger inte en effektivare vård eller omsorg
 - om det inte inom serviceproduktionen sker en märkbar ökning, kommer inte heller serviceutbudet att öka

5. 2. Främjar utkastet till valfrihetslag på ett ändamålsenligt sätt kundens möjligheter att påverka de egna tjänsterna?

Vastaajien määrä: 1

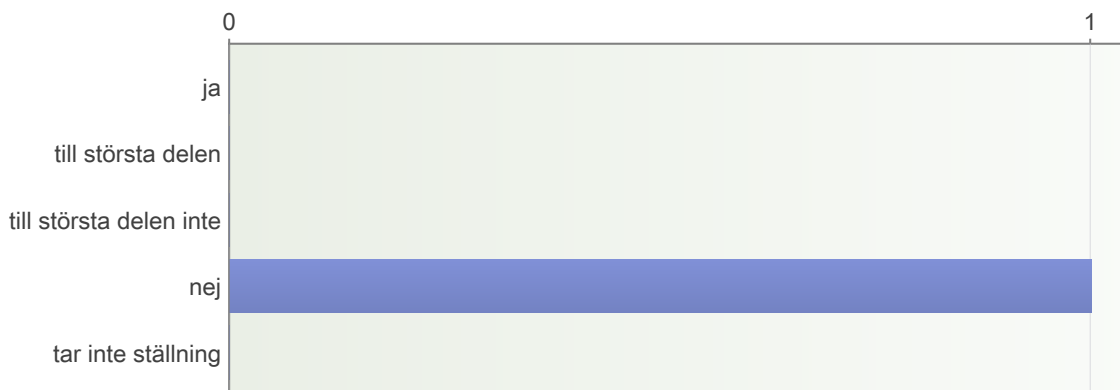
6. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- -möjlighet att påverka de egna tjänsterna kommer att vara olika beroende på tillgång till tjänster och personens förmåga att göra val
- troligtvis vet inte kunden tillräckligt om vilka tjänster som skulle ge hen bästa möjliga hälsa och välfärd
- det finns inga kriterier för hur man ska välja god vård och omsorg, valet kommer att styras av reklam

7. 3. Ger lagutkastet kunden tillräckliga möjligheter att anlita sådana tjänster som lämpar sig för kundens egen situation?

Vastaajien määrä: 1

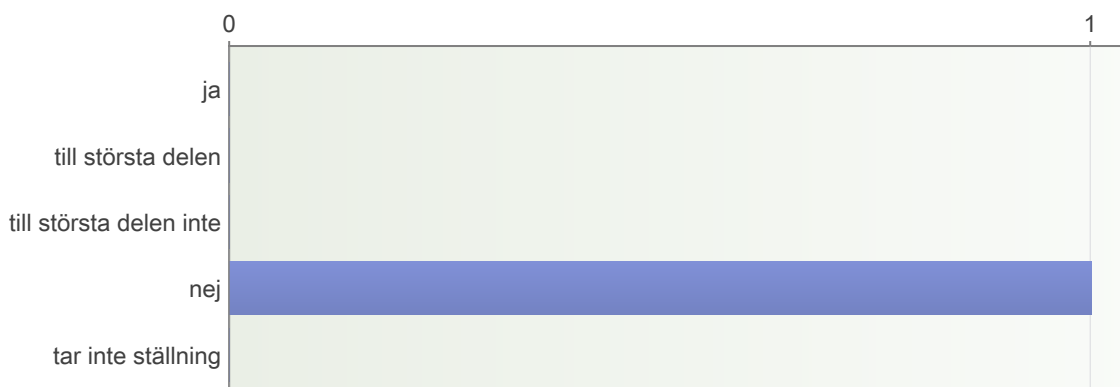
8. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- -valfriheten ställer stora utmaningar för integrationen av servicen
- kundernas val kan leda till oändamålsenliga servicehelheter, vilket leder till försämrad vård och omsorg

9. 4. Om kunden har omfattande servicebehov, ger lagutkastet kunden möjlighet att få tjänster som är samordnade i enlighet med kundens behov?

Vastaajien määrä: 1

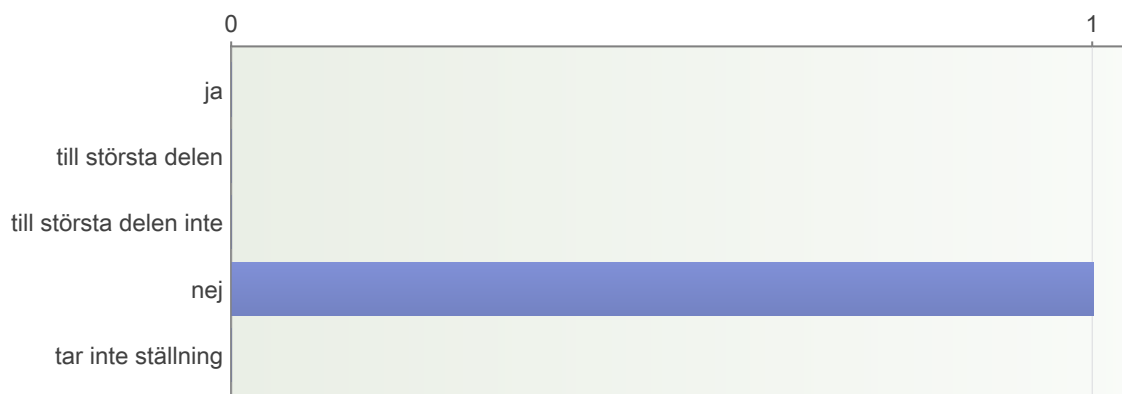
10. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Det finns en risk för att servicen blir splittrad. Ifall man får personlig budget läggs ansvaret på kunden, vilket förutsätter att kunden har förmåga att göra ändamålsenliga val. Senast då kunden får sin kundsedel spjälker man sönder helheten på servicen. Om kunden får sin service med kundsedel blir helhetsvårdplanen mycket otydlig och oövervakad

11. 5. Säkerställer lagutkastet en horisontell och vertikal integration av tjänsterna?

Vastaajien määrä: 1

12. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Risk för att servicen och helhetsansvaret blir splittrat då det finns så många olika aktörer och nivåer. Reformens målsättning var att special- och bashälsovården samt socialvården skulle integreras och därmed förbättra kundens ställning då vårdkedjorna skulle bli enhetliga, nu har integrationen krympt till avtal mellan producenten och arrangören

13. 6. Ger förslaget landskapen tillräckliga förutsättningar att fullgöra organiseringsansvaret?

Vastaajien määrä: 1

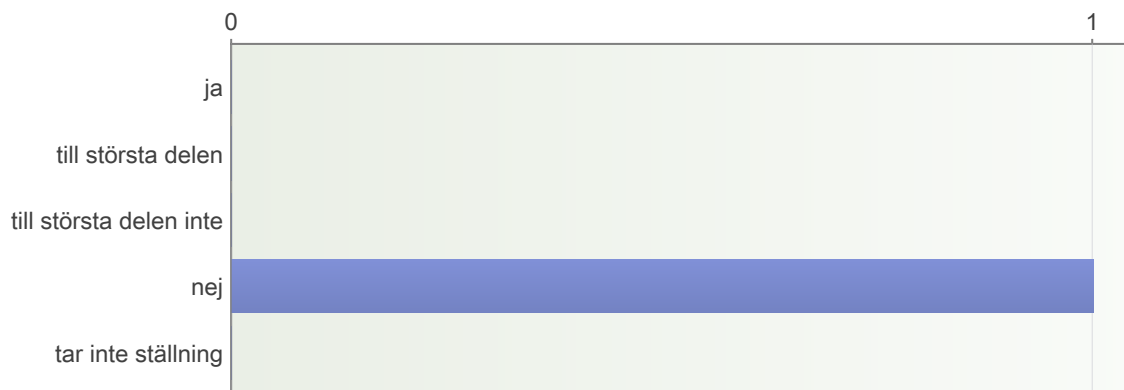

14. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

15. 7. Främjar lagutkastet en förändring av verksamhetssätten och ibruktagande av nya serviceinnovationer?

Vastaajien määrä: 1

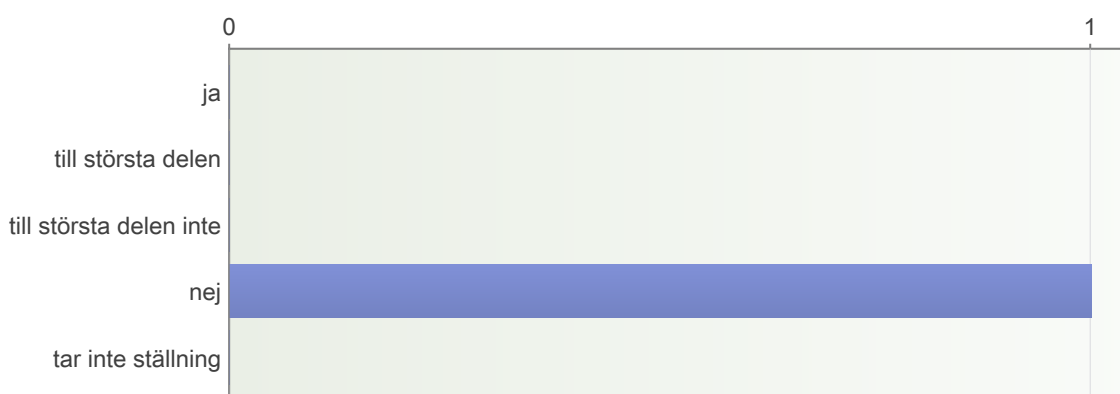
16. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Snarare finns det risk för att fokus läggs på ekonomisk vinning istället för kvalitet i vården. Reformen kan leda till att man tar medel från undersökning, forskning och vårdformer av allvarliga sjukdomar och prioriterar mindre åkommor. Nya serviceinnovationer finns att vänta gällande tekniska innovationer och datasystem, men däri finns en mängd olösta problem som kommer att ta lång tid och stora resurser i anspråk.

17. 8. Ger utkastet till valfrihetslag tillsammans med de övriga delarna av landskaps- och social- och hälsovårdsreformen tillräckliga förutsättningar för att uppnå målet att bromsa upp kostnadsökningen med 3 miljarder euro?

Vastaajien määrä: 1

18. Fritt formulerade kommentarer.

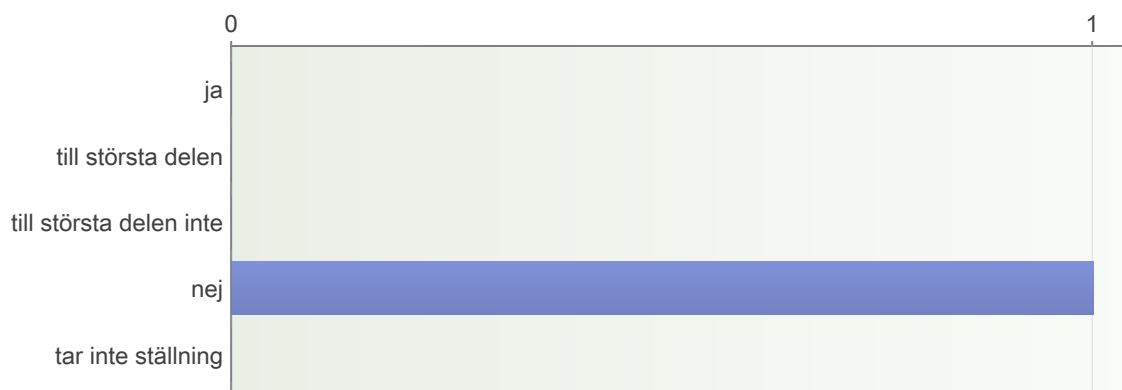
Vastaajien määrä: 1

- Kostnaderna kommer att öka markant pga:
 - IT-lösningarna kräver stora ekonomiska satsningar
 - landskapets affärsverk har helhetsansvaret för att all service ska finnas vilket innebär att det är stor risk för överproduktion då de för säkerhets skull måste upprätthålla verksamhet som produceras av privata aktörer
 - personer som tidigare inte använt sig av den offentliga vården utan av företagshälsovård och privat vård, kommer att ekonomiskt belasta den offentliga vården oavsett om de använder den eller inte

Målsättningen att minska kostnadsökningen kommer inte att lyckas, det finns inga kostnadsberäkningar för vad hela reformen kommer att kosta. Valfriheten kommer att öka kostnaderna

19. 9. I 3 kap. i utkastet till valfrihetslag föreslås bestämmelser om direktvalstjänster, dvs. de social- och hälsovårdstjänster för vilka kunden direkt kan välja tjänsteproducent. 9a. Tryggar de bestämmelser som gäller landskapets affärsverks produktion av direktvalstjänster (bl.a. 16 §) en jämlik tillgång till tjänster under alla omständigheter?

Vastaajien määrä: 1

20. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Tillgången till tjänster i glesbygden kommer att försämrans medan den i tätorter kommer att förbättras

21. 9b. Är det lagstadgade tjänsteutbud för social- och hälsocentraler som det föreskrivs om i 18 § i lagutkastet ändamålsenligt till sitt innehåll och sin omfattning?

Vastaajien määrä: 1

22. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Det är inte ändamålsenligt att ge socialvårdstjänster i dessa centraler eftersom det endast handlar om handledning och rådgivning. Kunderna kommer att hänvisas vidare till affärsverket, varför det blir en onödig och dubbel service. Att ha handledning och rådgivning inom socialvården och hälsovården i samma central innebär inte att de integreras.

23. 9c. Är det lagstadgade tjänsteutbud för mun- och tandvårdsenheter som det föreskrivs om i 18 § i lagutkastet ändamålsenligt till sitt innehåll och sin omfattning?

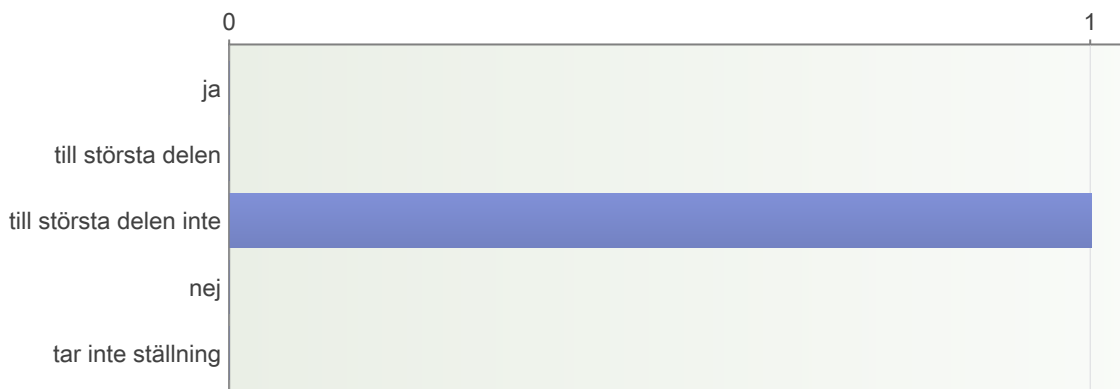
Ei vastauksia.

24. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

25. 9d. Är bestämmelserna om social- och hälsocentralernas direktvalstjänster i 18 § i lagutkastet tillräckligt klara i fråga om vilka tjänster som hör till direktvalstjänsterna och vilka tjänster som inte är direktvalstjänster och produceras av landskapets affärsverk?

Vastaajien määrä: 1

26. Om inte, på vilket sätt skulle det vara ändamålsenligt att fastställa de grunder på vilka landskapen bestämmer de tjänster på primärnivå och på utvidgad primärnivå som produceras vid social- och hälsocentralerna?

Vastaajien määrä: 1

- Eftersom landskapet kan ålägga dessa centraler olika uppgifter så att alla centraler inte har samma utbud, är det otydligt

27. 9e. Är bestämmelserna om mun- och tandvårdens direktvalstjänster i 18 § i lagutkastet tillräckligt klara i fråga om vilka tjänster som hör till direktvalstjänsterna och vilka tjänster som inte är direktvalstjänster och produceras av landskapets affärsverk?

Vastaajien määrä: 1

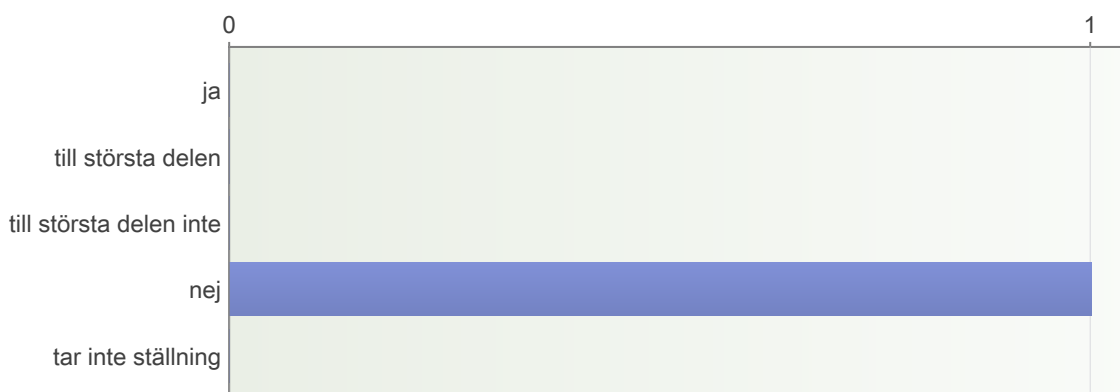

28. Om inte, på vilket sätt skulle det vara ändamålsenligt att fastställa de grunder enligt vilka det närmare bestäms vilka tjänster som produceras vid mun- och tandvårdsenheterna?

Ei vastauksia.

29. 9f. Är bestämmelserna (bl.a. 18 § och 37 §) ändamålsenliga och tillräckliga med tanke på socialvården?

Vastaajien määrä: 1

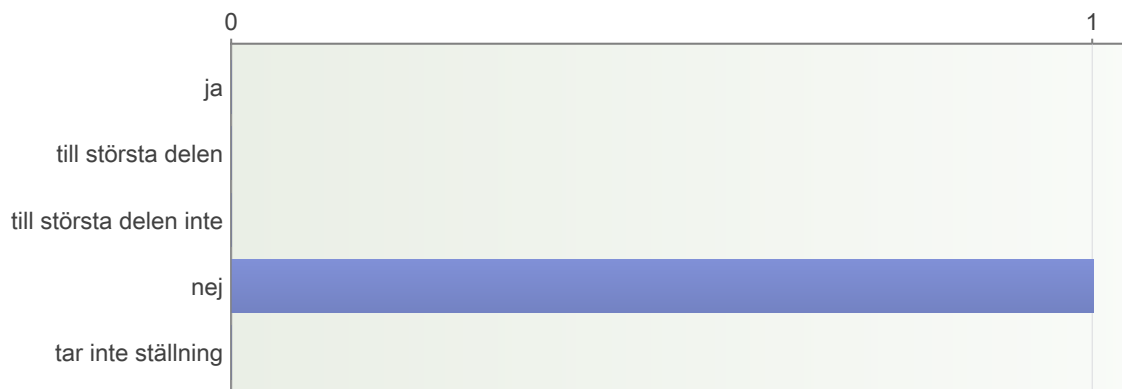
30. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Det är inte ändamålsenligt att socialvården ska omfattas av reformen, men om den gör det borde all socialvård skötas av affärsverket

31. 10. I 4kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om kundens möjligheter att välja ett landskaps affärsverk. 10a. Ger 21 § i lagutkastet kunden ändamålsenliga möjligheter att välja affärsverk?

Vastaajien määrä: 1

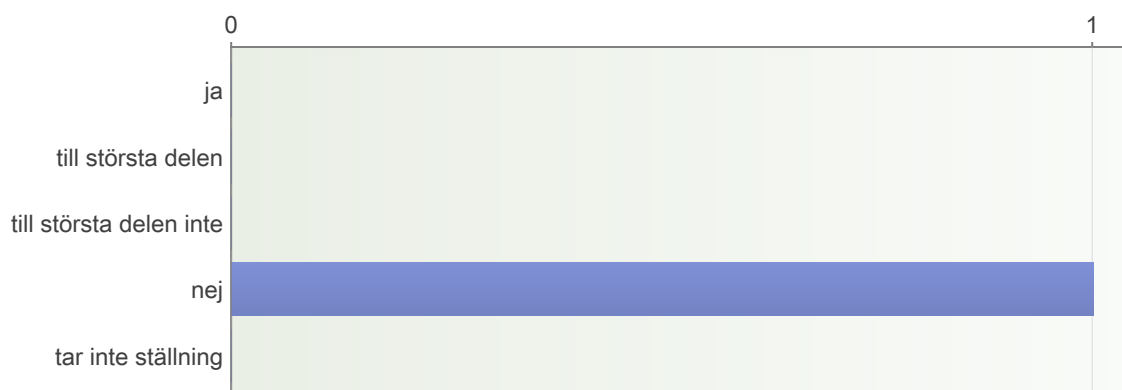
32. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Valmöjligheterna kommer att vara sämre i glesbygden och bättre i tätorter. Problem kan uppstå om en klient får sin kundsedel från ett annat än sitt eget landskap. Då kan det egna landskapet inte påverka verksamheten

33. 10b. Ger 22 och 23 § i lagutkastet kunden ändamålsenliga möjligheter att välja tjänstenhet/enheter vid ett affärsverk?

Vastaajien määrä: 1

34. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Valmöjligheterna kommer att vara sämre i glesbygden och bättre i tätorter

35. 11. I 5 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om användning av kundsedel för att öka kundens valfrihet. 11a. Är den kundsedel som det föreskrivs om i 24 § i lagutkastet ändamålsenlig till sitt innehåll och sin omfattning?

Vastaajien määrä: 1

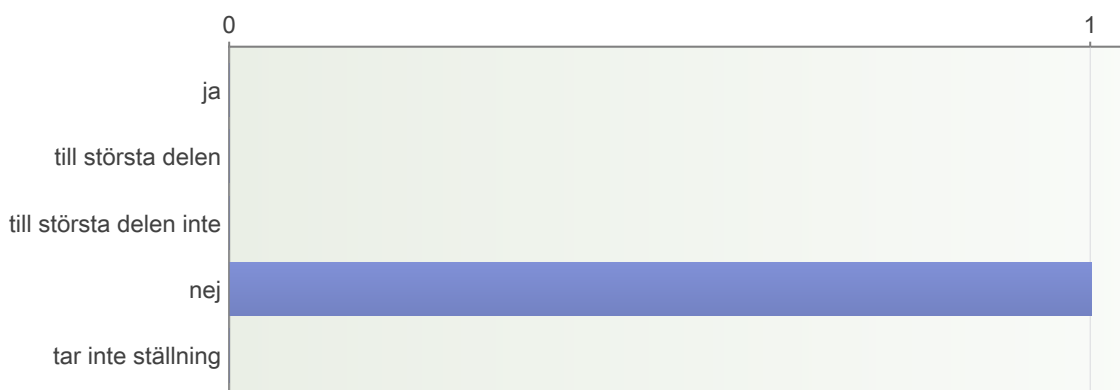
36. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Att landskapen ska få avgöra vilka tjänster som ska omfattas av kundsedlar gör att det blir ojämnt i de olika landskapen. Kundsedel kan bli beviljat även i fall där det inte är ändamålsenligt med tanke på helheten

37. 11b. Har landskapets affärsverk utifrån de begränsningar som det föreskrivs om i 24 § 2 och 3 mom. förutsättningar att trygga tillräckliga tjänster på ett kostnadseffektivt sätt?

Vastaajien määrä: 1

38. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Begränsningarna är oklara och kan leda till situationer där kundsedeln beviljas för säkerhets skull för att undvika eventuella rättegångar. Service på svenska måste garanteras även om det inte alltid är det mest kostnadseffektiva alternativet.

39. 11c. Är bestämmelserna i 24 § i lagutkastet tillräckliga för att trygga ett riksomfattande och regionalt servicesystem inom den specialiserade sjukvården.

Vastaajien määrä: 1

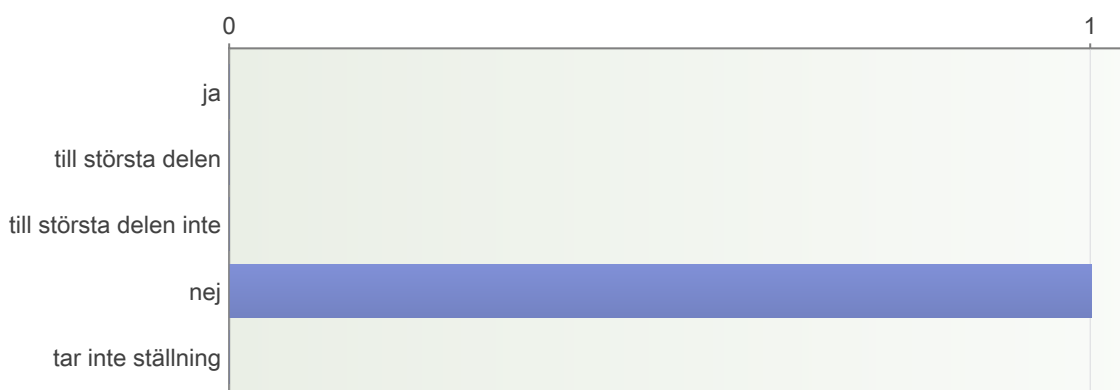

40. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

41. 11d. Är bestämmelserna om kundsedlar ändamålsenliga med tanke på kundens ställning och rättigheter?

Vastaajien määrä: 1

42. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Det blir ojämnt eftersom kunder i olika landskap har olika valmöjlighet med kundsedlarna

43. 11e. Säkerställer systemet med kundsedlar att landskapet har tillräckliga möjligheter till styrning och inflytande med tanke på fullgörandet av organiseringsansvaret?

Vastaajien määrä: 1

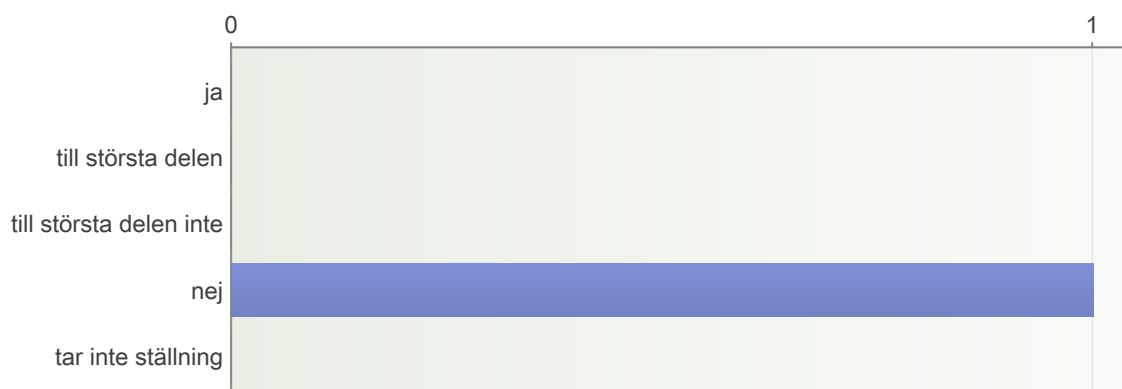

44. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

45. 12. I 6 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om användning av personlig budget för att öka kundens valfrihet. Ger bestämmelserna kunden tillräckliga möjligheter att påverka genomförandet av de tjänster som kunden behöver?

Vastaajien määrä: 1

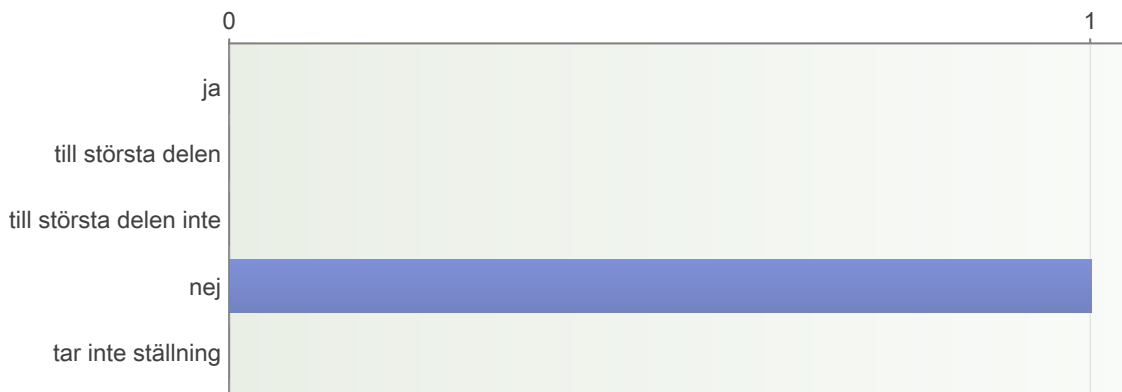
46. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Alla personer som omfattas av personlig budget har inte kapacitet att göra dessa val

47. 13. I 7 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om rådgivning och handledning samt bedömning av servicebehovet för kunden. I 5 § i lagutkastet föreslås dessutom bestämmelser om en kundplan som ska utarbetas för kunden. Tryggar bestämmelserna tillräckligt väl kundens rättigheter och genomförandet av tjänsterna på ett sätt som motsvarar kundens behov?

Vastaajien määrä: 1

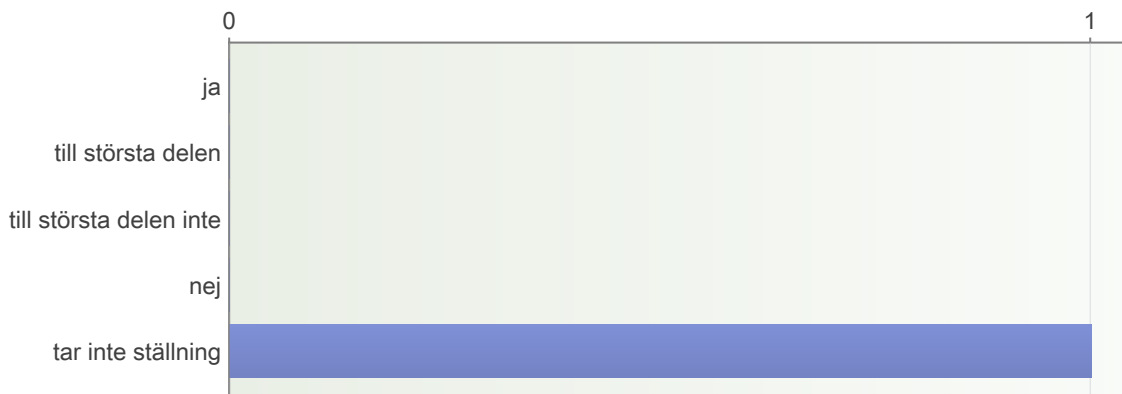
48. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Detta tryggar att en plan görs, men garanterar inte att den förverkligas på ett sätt som motsvarar kundens behov. Det finns en risk för att servicen blir splittrad och helhetsansvaret saknas

49. 14. I 8 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om förfaranden för godkännande av och avtal med tjänsteproducenterna. 14a. Är bestämmelserna om förfarandena för godkännande ändamålsenliga med tanke på målen med lagutkastet?

Vastaajien määrä: 1

50. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

51. 14b. Säkerställer bestämmelserna om förvaltningsbeslut och ställande av villkor (42 §) tillräckliga möjligheter att fullgöra landskapets organiseringsansvar?

Vastaajien määrä: 1

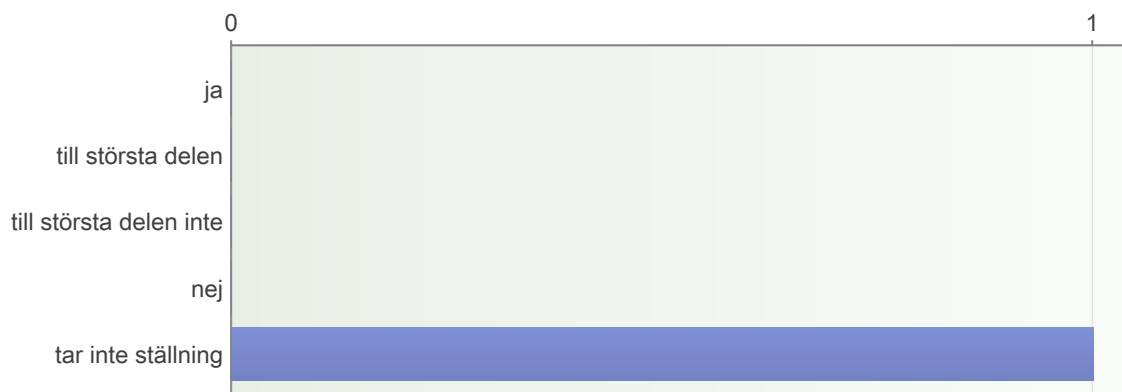

52. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

53. 14c. Är bestämmelserna om avtalsförfarandena ändamålsenliga med tanke på målen med lagutkastet?

Vastaajien määrä: 1

54. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

55. 15. I 9 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om tjänsteproduktionen och tjänsteproducenternas skyldigheter. Är bestämmelserna ändamålsenliga med tanke på målen med lagutkastet?

Vastaajien määrä: 1

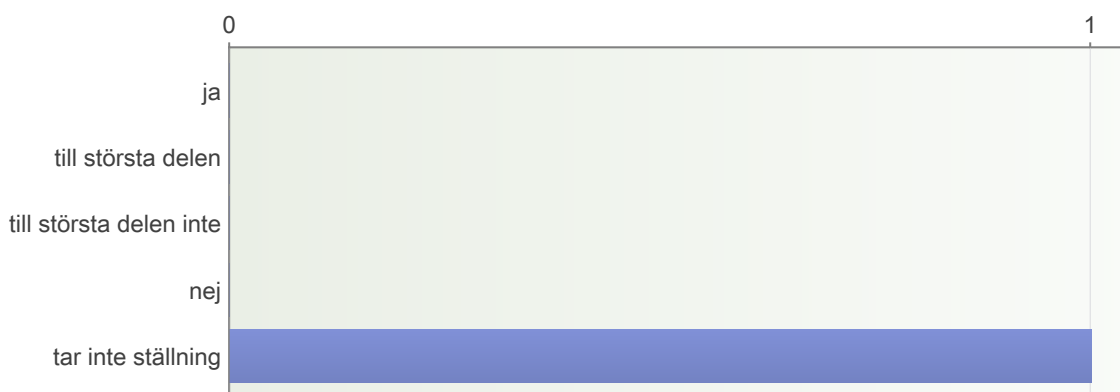

56. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

57. 16. I 10 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om de ersättningar som ska betalas till tjänsteproducenterna. 16a. Beaktas kundernas olika servicebehov och de kostnader som de ger upphov till i tillräcklig grad i andelen fast ersättning till social- och hälsocentralerna och de faktorer som bestämmer den?

Vastaajien määrä: 1

58. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

59. 16b. Är bestämmelserna om de övriga ersättningarna ändamålsenliga med tanke på målen med reformen?

Vastaajien määrä: 1

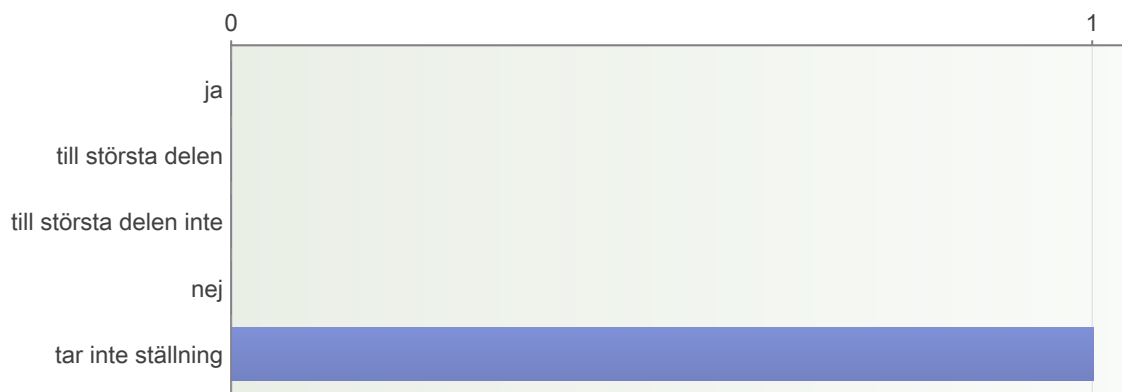

60. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

61. 16c. Säkerställer bestämmelserna att de social- och hälsocentraler som drivs av landskapens affärsverk och de privata social- och hälsocentralerna har lika verksamhetsförutsättningar?

Vastaajien määrä: 1

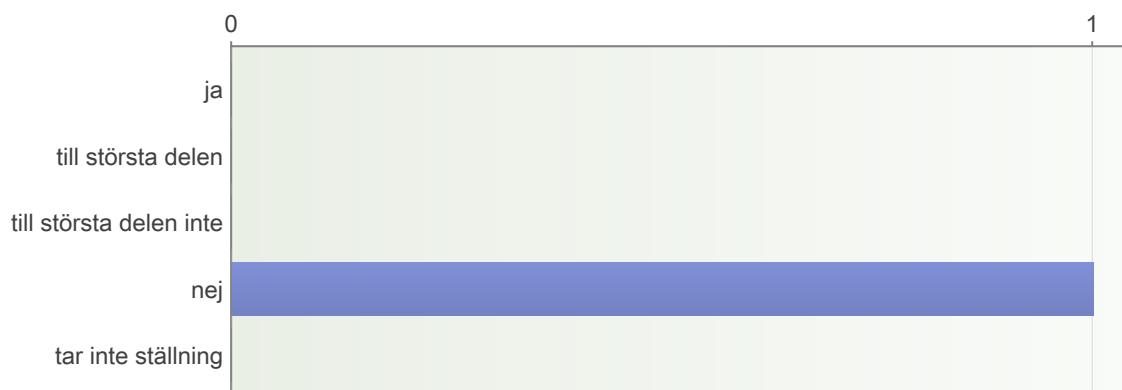

62. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

63. 17. I 12 kap. i lagutkastet föreslås bestämmelser om lagens ikraftträdande. 17a. Tryggar övergångsbestämmelserna om kundsedlar i 85 § tillgången till tjänster under övergångsfasen?

Vastaajien määrä: 1

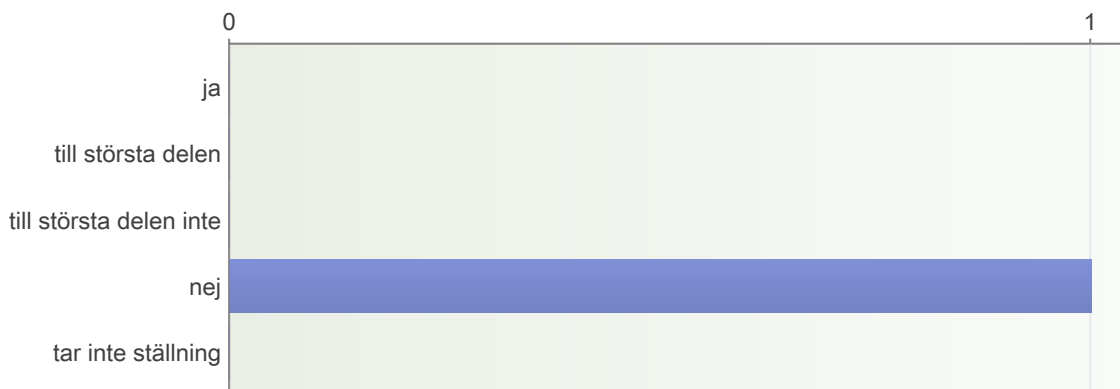
64. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Tidtabellen är för stram

65. 17b. Tryggar övergångsbestämmelserna om social- och hälsocentralerna i 86 och 88 § tillgången till tjänster under övergångsfasen?

Vastaajien määrä: 1

66. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Tidtabellen är för stram, i synnerhet gällande förverkligandet av valfriheten

67. 17c. Tryggar övergångsbestämmelserna om mun- och tandvårdsenheterna i 87 och 89 § tillgången till tjänster under övergångsfasen?

Vastaajien määrä: 1

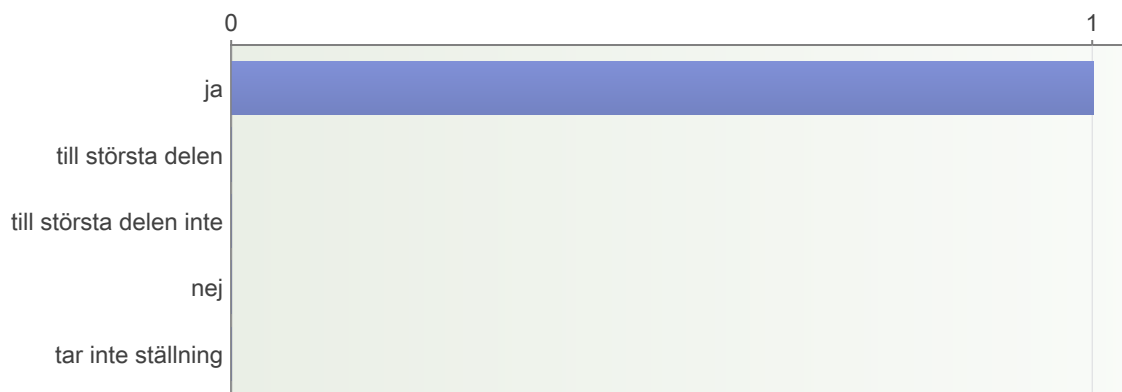

68. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

69. 17d. Tryggar lagförslaget verksamhetsförutsättningarna för privata producenter av social- och hälsovårdstjänster?

Vastaajien määrä: 1

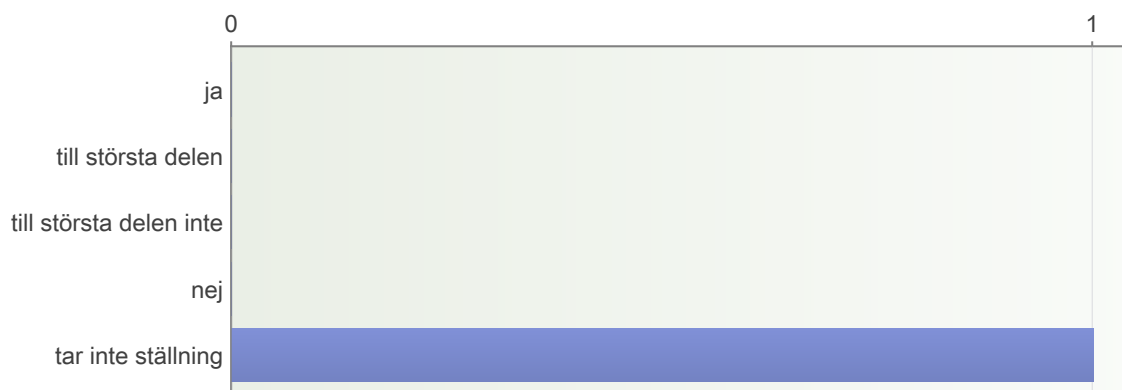
70. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Ja, i för stor omfattning vilket riskerar den offentliga produktionens verksamhetsförutsättningar

71. 17e. Ger lagförslaget små aktörer tillräckliga förutsättningar att vara tjänsteproducenter inom social- och hälsovården?

Vastaajien määrä: 1

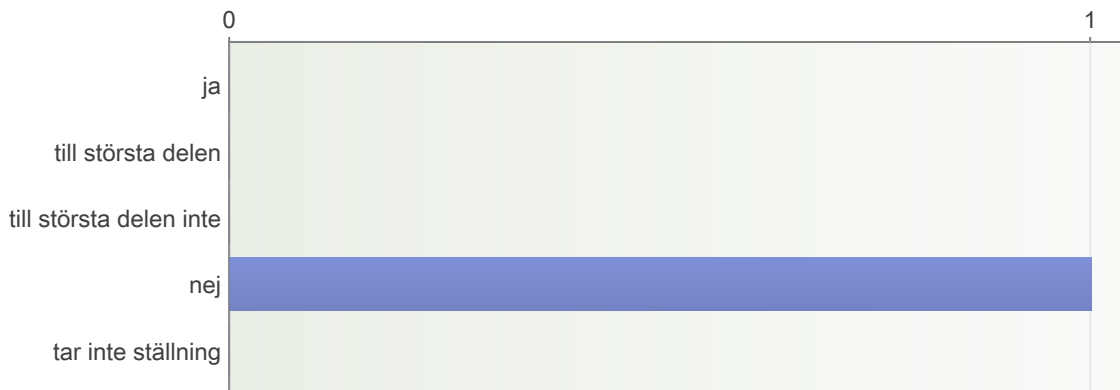

72. Fritt formulerade kommentarer.

Ei vastauksia.

73. 18. Anser ni att bedömningen av reformens konsekvenser är korrekt och tillräcklig?

Vastaajien määrä: 1

74. Fritt formulerade kommentarer.

Vastaajien määrä: 1

- Reformen kommer att ge upphov till kostandökningar och större ojämlikhet för medborgarna samt ett läckage av skattemedel utomlands. Eftersom de resurser som skall användas efter reformen inte kommer att öka bör uppmärksamheten fästas på servicen för dem som är i allra svagaste ställning, så att vården och omsorgen till dem inte försämras

75. 19. Hur bedömer ni att reformen påverkar er egen organisations eller era medlemsorganisationers ställning?

Vastaajien määrä: 1

- Den svenskspråkiga samkommunen för personer med funktionsnedsättning kommer att upplösas. Om man inte genom lag kan hålla denna verksamhet samman över landskapsgränserna blir volymerna för små per landskap för att kunna upprätthålla denna service på svenska. Servicen för svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning är hotad. Risken är att den integreras i den finska servicen och försvinner om några år

76. 20. Övriga fritt formulerade kommentarer om utkastet till regeringsproposition.

Vastaajien määrä: 1

- Vård- och landskapsreformen och den anknytande valfrihetslagstiftningen hör till de största förvaltnings- och verksamhetsreformer som genomförts i Finland. Om lagförslagen godkänns i föreliggande form innebär det för Kårkulla samkommun att verksamheten övergår till landskapen 1.1.2020, samkommunen har medlemskommuner i fem blivande landskap och verksamhet i fyra. Det innebär att verksamheten splittras till de fyra blivande landskap verksamheten finns i idag. Detta leder till att volymerna blir för små för att den sakkunskap som krävs, inte kommer att kunna upprätthållas. Lagförslaget ger möjlighet för landskapen att göra samarbetsavtal om landskapsöverskridande service, vilket kan vara ett alternativ för verksamheten, men denna lösning är dock långt ifrån optimal för våra kunder eftersom ett dylikt samarbetsavtal skall göras om för varje mandatperiod. Man kan inte anse det människovärdigt att ens hem tryggas för endast fyra år i taget. Eventuellt kommer det, utöver landskapens bolag (samkommunens nuvarande enheter), att finnas serviceproducenter som säljer boende- och dagverksamhetsservice, men för de personer som har stort vårdbehov kommer det inte att finnas ett stort utbud av producenter, om något alls. Detta ställer brukarna i en ojämlig position, för en del finns det valmöjlighet, för andra inte. Därtill kommer volymerna per serviceproducent att bli så små att ett specialkunnande blir svårt att upprätthålla, för att inte tala om specialkunnande på svenska.

Idag finns det ett fungerande koncept som garanterar service till svenskspråkiga personer med funktionsnedsättning. Kårkulla samkommun är en lagstadgad samkommun dit alla tvåspråkiga kommuner hör. Alla har rätt att få service av oss, men också möjlighet att välja någon annan serviceproducent. Så till den delen finns det redan idag en möjlighet att välja. För att detta koncept i någon form skulle kunna fortsätta krävs en lag om att ett landskap skulle få organiseringsansvar. Den offentligt finansierade social- och hälsovården får inte försvagas i skuggan av reformen. Målsättningen att minska skillnaderna i hälsa och välbefinnande, att integrera servicen och göra den effektivare, bör vara tydlig.

§ 41 där det står att landskapen i mån av möjlighet ska ge service på landskapets språk garanterar inte att svenskspråkiga personer får service på sitt modersmål.

För att trygga kontinuerlig utbildning inom social- och hälsovården måste såväl offentliga som privata aktörer garantera praktikplatser inklusive handledning för studerande på såväl finska som svenska.

Samkommunens verksamhet svarar redan idag på det reformen har som syfte, att samla upp verksamhet till större helheter för att optimera verksamhetsförutsättningarna och kostnadseffektiviten

77. 21. Specificerade förslag till ändringar i lagutkastet

Vastaajien määrä: 1

- § 41 bör lyda

Landskapet ska se till att tjänster som tillhandahålls mot kundsedel och enligt en personlig budget finns tillgängliga inom landskapet på landskapets språk, så att kundens valfrihet förverkligas i fråga om dessa tjänster. Bestämmelser om landskapets möjligheter att beakta de språkliga förhållandena i ersättningarna till producenterna finns i 71 och 72 §.

Tjänster som tillhandahålls mot kundsedel eller enligt en personlig budget ska i de tvåspråkiga landskapen produceras på bägge språken.